

Интервју са нашим Владиком, Епископом бачким Иринејем

Народна пословица каже: свако време носи своје бреме, што ће рећи: свако време има своје специфичне услове и искушења, које ставља пред нас, зарад опробавања наше вере и постојаности. Да би се то бреме на правоваљан и богоугодан начин носило, и да би се на искрсла искушења адекватно одговорило, свакој заједници људи или друштву, а у том контексту и Цркви Христовој, потребни су људи, који ће својим чојством и непоколебивошћу бити звезде водиле, али и примери за угледање. Пре двадесет година, у време значајних друштвених превирања, када је свима постало јасно да наступа „ново време“, које потражује нове људе и нова, али одлучна решења, на трон епископа бачких, промислом и милошћу Божјом, ступа Његово Преосвеиштенство Господин др Иринеј, који се од првих дана епископовања одважно ухватио у коштац са свим изазовима времена у којима је Црква Христова егзистирала. Здравих и богоугодних плодова рада таквог епископског служења, намах су избили на видело. Тога ради, а поводом двадесете годишњице епископске службе Преосвећенога владике Иринеја, уочи празника Рождества Христовог, замолили смо Владикау за разговор на актуелне теме.

Прота Миливој: Ваше Преосвештенство! Дозволите ми да Вам на почетку овог разговора најпре честитам двадесету годишњицу епископске службе на трону Архијереја, Богоспасаване Епархије бачке, и да Вам пожелим да Вас Господ помене и дарује својим Црквама у миру, часна, здрава и дуговечна, и да још дуго година, по вољи Његовој, правилно управљате речју Истине Његове. На који начин бисте, са ове временске дистанце, вредновали протекло време Вашег служења Богу и народу, поредећи садашњост са приликама у којима је Црква живела када сте, извољенијем Духа Светога и Сабора Архијереја, изабрани за Епископа Цркве Божије?

Епископ Иринеј: Хвала, драги оче Миливоје, што серију интервјуа у *Винограду Господњем* отворате разговором са мном. Хвала и на честитки поводом двадесете годишњице од мог избора за епископа, на сабору у Пећкој Патријаршији (1989 – 2009), и поводом деветнаесте годишњице мог архијерејског служења у Епархији бачкој (1990 – 2009).

Како укратко вредновати протекло време које уједно јесте и најбурније – а можда и најтрагичније – време у нашој новијој, ако не и укупној историји? Покушаћу да свој утисак о њему сажмем у следећи исказ: у изузетно неповољним условима чинио сам што сам могао, трудећи се како знам и умем, гдекад, нажалост, и учећи се на сопственим грешкама или пак подносећи последице туђих грешака. За добар исход и за извесне плодове уложених напора имам да захвалим најпре Господу, а затим својим саслужитељима и сарадницима, као и поверењу и молитвеној подршци наших верника, никако самоме себи.

Плодова – боље рећи дарова Божјих – има: тридесетак нових црквених општина, десетине нових парохија и нових храмова, потпуно подмлађено парохијско свештенство, обновљен монашки живот у Ковиљу и Бођанима, нови манастир у изградњи код Каћа, обновљена унутрашња мисија, издавачка делатност, присуство Епархије и Цркве уопште у медијима, медијска веронаука у виду *Буквара Православља* и разних других серија и емисија, оснивање епархијских медија... Пре свега тога дужан сам да споменем редовна свакодневна, недељна и празнична богослужења, правилно вршење светих Тајни (крштење, например, по правилу трикратним погружењем), проповедничку и пастирску делатност браће свештеника (уместо пуког механичког и „требоисполнитељског” отаљавања формално схваћених „дужности” пароха у његовом раду са „странкама”, како су понеки понекад називали нашу браћу и сестре вернике и вернице...). Ништа од свега тога не би било могуће без саборног напора и саборне визије.

Истини за вољу, за поверену ми Епархију вероватно бих учинио више да није било толико општецрквених послушања и општенародних потреба и невоља, али благослов Цркве и осећање моје сопствене савести ишли су трагом јеванђелског правила *и ово чинити и оно не остављати* (Мат. 23, 23 и Лук. 11, 42).

Прота Миливој: Данас је, Богу хвала Цркви омогућено да свој мисијски рад проводи посредством радио-телевизијских медија и штампаних гласила, али и наставом веронауке у основним и средњим школама. У којој мери је Црква спремна, са обзиром да се ослободила принудних стега, које јој је наметнуо богоборни атеизам, да удовољи потребама данашњег верника и каквим се Ви лично плодовима надате од савременог начина проповедања Јеванђеља?

Епископ Иринеј: Одговор на ово питање да се наслутити из одговора на претходно питање. И црквени медији и веронаука у јавним школама представљају драгоцену средства нове катихизације младих и општег обнављања православне вере и хришћанске културе у нашем народу. Кад је реч о медијима, ту, наравно, треба имати у виду и световне медије, посебно јавни сервис, односно Радио-телевизију Србије, и могућности сведочења преко њих.

Нема сумње да би свети апостол Павле, па и Сâм Господ Исус Христос, у свом времену у потребио и друга средства за ширење благе вести о спасењу и новом животу осим усмене и писане речи да је таквих средстава тада било. Исто тако је несумњиво да ће савремени начин проповедања Јеванђеља, уз употребу свих медијских средстава нашег доба, укључујући, наравно, и Интернет, много допринети и домету и квалитету мисије Цркве *овде и сада*.

Прота Миливој: Како широм православног света, тако и у нашој Помесној Цркви, а Епархија бачка није у томе изузетак, обнављају се стари храмови и подижу се нови. Како бисте, у том контексту, оценили духовно стање нашег рода у повереној Вам Епархији?

Епископ Иринеј: Много је боље него што је било, али није онакво какво би могло и требало да буде. Уз молитву и труд, надајмо се још бољем!

Прота Миливој: Кад већ говоримо у духовном стању нашег народа, у којој мери по Вашем мишљењу, са обзиром на чињеницу да нам се приближава празник Рождества Христовог - Божић, обичајно у прослављању Божића „затамњује“ суштину, коју нам милост Божја дарује и открива у Рождеству Христовом?

Епископ Иринеј: Сâмо по себи, оно што је обичајно у начину прослављања Бадњег дана и Божића у српском народу уопште не затамњује суштину великог и радосног Празника. Божићни обичаји, напротив, на свој сликовити и симболички начин верно тумаче смисао Празника и упућују нас на његов литургијски садржај.

Наши медији, нажалост, обично не позивају теологе да они кажу нешто прикладно о Божићу као празнику него или ангажују етнологе, који надугачко и нашироко излажу своја и туђа виђења порекла, настанка и „првобитног“ или „стварног“ садржаја фолклорних елемената у светковању, при чему је посланица указати на евентуални претхришћански, пагански извор овог или оног обичајног слоја, или читаву тематику препуштају неупућеним новинарима, а ови, са своје стране, банализују етнографску грађу, понекад и до апсурда, а када пређу на казивање о духовном и богословском садржају, ту тек наилазимо на „бисере“. Част изузетцима, а њих, разуме се, има и међу једнима и међу другима.

Прота Миливој: Рождеством Христовим, односно, оваплоћењем Речи Божје, Логоса Божјега, човеку је омогућено да на суштасвени начин доживи и појми живот живог Бога међу људима. У којој мери је човек двадесет и првог века, са свим својим фрустрацијама и свеколиком журбом, спреман, али и кадар, да појми ту величанствену небоземну димензију неизрециве љубави Божје?

Епископ Иринеј: Сваки век у историји, па и наш, двадесет и први век, јесте век љубави Божје, благодати Христове и спасоносног деловања Духа Светог, а сваки човек, у свако време и на свакоме месту, свесно или несвесно има потребу за Богом и чезне за Богом (сетимо се мудре Тертулијанове речи да је душа човекова „по природи хришћанка“!).

Следствено, и наши савременици су спремни и способни за сусрет са љубављу Онога Који је сушта Љубав и Извор љубави. На том путу нема искушења и препрека за које нису знала ранија покољења. Нови су само облици, фасаде и декори иза којих се крије стари и горки отров. Али зато и Господ Свеблаг говори: „Ево све чиним новим“ (Откр. 21, 5), нудећи нове рецепте за веру, љубав и наду као исконски и преслатки лек против сваког духовног отрова, а пре свега против греха, смрти и ђавола.

Прота Миливој: Суштина хришћанског живљења се не састоји само у празновању одређених Празника, него још и више у томе да се живот уобличи и саобрази духовној поруци која извире из богослужбеног славља. Колико, по Вашем мишљењу, ми хришћаним у своје животу, оплодотворавамо благодатну милост Божју, изливену на нас, не само у Рождеству Христовом него и у свим Господњим празницима, које у логичном следу прослављамо после Божића, односно, колико савремени хришћанин живи на хришћански начин?

Епископ Иринеј: Истински хришћани су увек били мањина, својеврсна духовна елита и „жетва Господња“ у свом времену. Никад не губи своју истинитост и актуелност реч Спаситељева да је *много званих, али мало изабраних* (Јук. 14, 24). У самој ствари, звани су сви људи, а *изабрани* су они који су се одазвали, на божанску љубав одговорили узвратном љубављу и благодарношћу.

Ми, међутим, не знамо када, како и колико се наши ближњи одазивају на зов Божји. То знају једино Бог и они сами. Стога ће на коначном Суду Божјем бити великих изненађења: за неке „изгубљене случајеве” испоставиће се да је Господ у њима открио лепоту Свога вечнога Лика, а неки, од свих признати за изабранике Његове, па и за стубове Цркве Његове, чуће од Њега страшну реч: „Не познајем вас. Идите од мене!...” (Мат. 25, 12 и 41; ср. Лук. 13, 25 и 27). Уосталом, Сâм је Господ изрекао истину да „има последњих који ће бити први и има првих који ће бити последњи” (Лук. 13, 30). Зато, нити олако величајмо нити брзоплето осуђујмо људе! Препустимо суд Богу, једином непристрасном Судији, а сами се старајмо да будемо у „маломе стаду” Христовом, односно да свакога часа прелазимо из статуса званих у статус изабраних!

Прота Миливој: На крају, захваљујући Вам се на љубави и доброти што сте благоизволели издвојити део Вашег драгоценог времена, молим благослов и Вашу Архиепископску поруку делатељима на Њиви Господњој и верном народу Богом чуване Епархије бачке.

Епископ Иринеј: Поруку свима вама, драги оци, браћо, сестре, децо духовна, а и самоме себи, управо сам упутио. Преостаје ми само да призовем благослов Господњи на све вас и на сав верни народ наше Епархије и да свима, са очинском љубављу, честитам Божић, уз радосни празнични поздрав: **Мир Божји, Христос се роди!**

Разговор водио:
прота Миливој Мијатов